

Sykepleieres kunnskaper om og holdninger til smerter

Introduksjon til NKAS-N

Spørreskjemaet *Nurses Knowledge and Attitudes Survey Regarding Pain* (NKAS) ble utviklet av de amerikanske sykepleieforskerne Betty Ferrell og Margo McCaffery i 1987. Skjemaet har til hensikt å kartlegge sykepleieres kunnskaper om og holdninger til smerter hos voksne pasienter. Det er i tillegg ment som et måleinstrument før og etter undervisning. NKAS bygger på anerkjente standarder for smertehåndtering utgitt av World Health Organization (WHO), American Pain Society (APS) og The Agency for Health Care Policy and Research (AHCPR). NKAS ble revidert i 2005, og fikk noen små forandringer i 2008. Den norske oversettelsen NKAS-N bygger på utgaven fra 2008. NKAS-N er reliabilitetstestet og validert til bruk for norske forhold. Forfatterne la til tre spørsmål i 2014-utgaven. Disse er oversatt og lagt til i NKAS-N 2014. Spørreskjemaet består av 39 spørsmål.

I en masteroppgave fullført i 2009 ved Høgskolen i Oslo, ble NKAS oversatt til norsk. Oversettelsen fulgte internasjonale retningslinjer. Spørreskjemaet NKAS-N ble deretter vurdert med hensyn til reliabilitet og validitet, basert på svarene fra en kartleggingsstudie. Totalt 200 sykepleiere og sykepleiestudenter ble invitert til å delta. Svarprosent ble 82,5 %. Utvalget besto av 82 sykepleiere fra fem kirurgiske sengeposter ved et universitetssykehus og 83 sykepleiestudenter ved en høgskole i Norge. Reliabilitet ble testet ved beregning av indre konsistens og ga en Cronbachs alfa koeffisient på 0,70. Test-retest analyser utført med 4-6 ukers mellomrom av 27 sykepleiere, ga en Pearsons r på 0,84. Begrepsvaliditet ble beregnet ved å sammenligne svarene fra sykepleierne og sykepleiestudentene. Statistiske analyser viste at NKAS-N diskriminerte mellom sykepleie- og studentgruppen ($p < 0,001$). Prosentvis gjennomsnittlig korrekte svar for sykepleierne var på 71,1 % og for sykepleiestudentene 58,5 %.

Ved bruk av spørreskjemaet NKAS-N kan norske sykepleiere teste egne smertekunnskaper. Spørreskjemaet kan benyttes ved sykehusavdelinger og i utdanningsinstitusjoner til kartlegging av kunnskapsnivået. I etterkant av kartleggingen kan undervisning tilrettelegges. Ved bruk av spørsmålene i skjemaet skal ordlyden ikke endres. Ved bruk av hele eller deler av NKAS-N, kan det refereres til:

Granheim TH, Hovde KR, Christoffersen KA & Dihle A. Sykepleieres og studenters kunnskap og holdninger til smerter og smertelindring hos voksne. *Sykepleien Forskning*. 2015;04: 326-35.

Med vennlig hilsen

Tone Høilo Granheim, MSN, RN, Ahus, e-granhe@online.no

Kari Raaum Hovde, MSN, RN, spesialsykepleier til barn, Oslo Universitetssykehus

Knut-Andreas Christophersen, MSc, Universitetet i Oslo

Alfhild Dihle. PhD, CRNA, RN, Høgskolen i Oslo og Akershus